

կուսդոսի. զոր Տէր Բիսուս տացէ նմա սիրտ սուրբ, և հոգի ուղիղ նորոգեցէ ի փորի իւրում. զի լիցի ըստ օրինացն և ըստ պատուիրանացն Աստուծոյ անարատութեամբ, առանց ակն առնելոյ և կաշառաց. սիրել զամենեւին, և միապէս խնամել զմեծն և զփոքրն, և քաղցրութեամբ վարել և հովուել զիշխանութիւն իւր, ի փառս Աստուծոյ. ամէն. ամէն. և եղիցի:

1572. ԹՎ. ՌԻԱ. Բարեպաշտ Թագաւորն Զիկմունտ Ակուսդուս առ Աստուած փոխեցաւ, առ յոյսն ամենեցուն: Յետ փոխելոյն նորա բազում տարակոյս եղեւ ի մէջ իշխանաց. վասն զի ոչ գոյր յետնորդք այս Թագաւորիս՝ որ ժառանգէր զաթոռ իւրոյ հայրենի. և եղեւ անիշխանութիւն աշխարհիս այս երկու ամ. յետոյ մեծ ժողովք եղեւ ի մէջ իշխանաց և ամենայն մեծամեծաց, և բազում խորհուրդ և քննութիւն արարին ի մէջ իւրեանց, թէ ուստից և կամ զո՞րպէք զիցեն Թագաւոր. վասն զի հակառակութիւն կայր ի մէջ նոցա, ոմն այս կոյս և ոմն այն կոյս խորհէին. ոմանք զձեսարին (կայսեր) որդին կամէին, ոմանք զՄուքովին իշխանն կամէին. և ոմանք այլ և այլ իշխանացն կամէին. և այսպիսի հակառակութեամբ ոչ կարէին հաստատել զխորհուրդ իւրեանց: Յետոյ Ֆրանցուքի (Փռանկաց) Թագաւորն զիւր դեսպանն առաքեաց եպիսկոպոս մի, այսինքն է էլչի՝ ի ժողովս նոցա. և նա եկեալ հնարիւք և մեծաւ ճարտարութեամբ և իմաստ(ուն) բանիւք հաւանեցոյց զամենեսեան և հաճեցոյց, զի զԹագաւորն իւր ընդունիցեն ի Թագաւորութիւն, զոր և եղեւ իսկ. ամենեցուն հաճոյ թվեցաւ, մեծի և փոքու, զի Ֆրանցուքին Թագաւորեսցէ ի վերայ նոցա: Զոր և իսկոյն առաքեցին (ի) մեծամեծ իշխանաց և արքունի խորհրդով առ նա, զի եկեալ Թագաւորեսցէ ի վերայ նոցա. ուր (որ) և կամակից եղեւ նոցա և հաւանեցաւ Թագաւորել նոցա այսմ աշխարհի, որ կոչի Նէմիչնոց, այսինքն է Բօլսքայ (Լեհաստան): Ուր և առաքեցին նմա զԹագաւորական դոսմարն և զհրամանսն Թագաւորական և զիշխանութիւնս ի վերայ ամենայնի, ըստ օրինի սահմանաց և կարգաց նոցա, նա և զերդումն և զուխտն իւրեանց. զի որպէս նախնոյն Թագաւորաց կարգաւ և սահմանաւ վարէին զիւրեանց երկրին զԹագաւորութիւն և զիշխանութիւն, նոյն կարգաւ և սահմանաւ և սա Թագաւորեսցէ և տիրեսցէ ի վերայ նոցա և ամենայն երկրի նոցա: Ըստ նմին օրինակի և Թագաւորն նոցա ուխտադիր և դաշնագիր եղեւ նոցա. և երդուաւ նոցա, զի որպէս նախ քան զինքն Թագաւորք իշխեցին և տիրեցին ի վերայ նոցա և ի վերայ աշխարհի նոցա, նոյն օրինակաւ և կարգաւ և ինքն տիրեսցէ, և ըստ հասարակաց կարգօք հովուեսցէ և տիրեսցէ ի վերայ նոցա. և ոչ մի ինչ փոխեսցէ և նորաձեւ սահմանս կարգիցէ. այլ ըստ հնոյն և առաջնոյն սահմանաւ վարեսցէ զնոսա:

1573. Եւ էր Թիւ Հայոց ՌԻԳ (ՌԻԲ) յորժամ նստաւ ի Թագաւորութիւն. և փետրուար ամսոյ ԻԲ աւուրն բուն բարեկենդանին կիրակին հաստատեցաւ ի վերայ աթոռոյ Թագաւորութեան իւրոյ. և է 25 ամաց երիտա,